รายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2563

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน)

วันพุธที่ 22 กรกฎาคม 2563 เวลา 09.30 นาฬิกา

ณ ห้องวิภาวดีบอลรูม ชั้นล็อบบี้ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ เซ็นทรัลพลาซา ลาดพร้าว กรุงเทพฯ

เลขที่ 1695 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

ก่อนเริ่มการประชุม

บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ("บริษัท") ได้ขอความร่วมมือให้ปิดโทรศัพท์มือถือ หรือเปลี่ยนระบบเสียงเรียกเข้าเป็นระบบสั่น รวมทั้งได้ฉายวีดิโอแนะนำกติกา วิธีการนับคะแนนและวิธีการลงคะแนนในบัตรลงคะแนน

เนื่องจากการประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมที่มีสถานการณ์แตกต่างไปจากเหตุการณ์ปกติ อันเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ดังนั้น แนวทางการดำเนินการประชุมของบริษัทจึงจำเป็นต้องดำเนินการตามมาตรการการเฝ้าระวังของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นการรักษาระยะห่าง Social Distancing ด้วยการเว้นระยะห่าง 1.5 เมตร เพื่อไม่ให้แออัด การควบคุมจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมในห้องประชุม และการกระชับเวลาการประชุม ทั้งนี้ก่อนเริ่มการประชุม บริษัทได้แจ้งกติกาเข้าประชุม โดยขอให้ผู้เข้าร่วมประชุมนั่งตามเลขที่ระบุไว้ ในกรณีที่มีคำถาม สามารถเขียนคำถามลงในกระดาษและส่งให้กับเจ้าหน้าที่ และขอให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านสวมหน้ากากผ้าหรือหน้ากากอนามัยตลอดเวลาการประชุม ส่วนผู้ถือหุ้นต่างชาติ สามารถติดต่อเจ้าหน้าที่เพื่อรับอุปกรณ์หูฟังแปลภาษา รวมถึงอธิบายแนวปฏิบัติในกรณีฉุกเฉิน และขอให้ผู้ถือหุ้นเปลี่ยนระบบเรียกเข้าของโทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นระบบสั่น ทั้งนี้ แนวปฏิบัติต่างๆ เป็นไปเพื่อสุขอนามัย ความปลอดภัยของผู้ถือหุ้นทุกท่าน และเพื่อประสิทธิภาพสูงสุดของการประชุม

เริ่มการประชุม

นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ ประธานกรรมการบริษัท เป็นประธานในที่ประชุม และนางสาวยุพาพรรณ ปานเคลือบทอง เลขานุการบริษัท ทำหน้าที่เลขานุการที่ประชุม

เมื่อมีผู้ถือหุ้น และผู้รับมอบฉันทะเข้าร่วมประชุมครบเป็นองค์ประชุมตามข้อบังคับของบริษัทแล้ว คือมีจำนวนหุ้นรวมกันไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด ประธานจึงกล่าวต้อนรับผู้ถือหุ้น และกล่าวเปิดการประชุม

การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 มีผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นมาประชุมทั้งสิ้น 96 ราย นับรวมจำนวนหุ้นได้ 568,041,714 หุ้น เท่ากับร้อยละ 51.8238 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทจำนวน 1,096,101,954 หุ้น โดยมาประชุมด้วยตนเองจำนวน 43 ราย นับรวมจำนวนหุ้นได้ 55,790,899 หุ้น หรือคิดเป็นร้อยละ 5.0899 จากจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด และมีผู้รับมอบฉันทะเข้าร่วมประชุมจำนวน 53 ราย นับรวมจำนวนหุ้นได้ 512,250,815 หุ้น จากจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมด หรือคิดเป็นร้อยละ 46.7339 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดของบริษัท และมีผู้ถือหุ้นจำนวน 43 ราย นับรวมจำนวนหุ้นได้ 57,930,281 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 5.2851 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดของบริษัทได้มอบฉันทะให้กรรมการอิสระของบริษัทให้เข้าประชุมและออกเสียงลงคะแนนแทนในการประชุมครั้งนี้

นอกจากนี้ บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัท ได้มอบฉันทะให้นายจิตชาย มุสิกบุตร เป็นผู้เข้าร่วมการประชุม

อนึ่ง การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 ในวันนี้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริษัท ในการประชุมครั้งที่ 9/2563 ประชุมเมื่อวันศุกร์ที่ 29 พฤษภาคม 2563 โดยบริษัทได้กำหนดรายชื่อผู้ถือหุ้นที่มีสิทธิเข้าร่วมประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2563

<u>กติกา วิธีการลงคะแนนและการนับคะแนน</u>

1. ผู้ถือหุ้นที่มาประชุมด้วยตนเอง และ ผู้ที่ได้รับมอบฉันทะให้ออกเสียงลงคะแนนในที่ประชุม จะได้รับแจกบัตรลงคะแนน ณ จุดลงทะเบียน ก่อนเข้าร่วมการประชุม กรณีที่ผู้ถือหุ้นได้ออกเสียงลงมติในหนังสือมอบฉันทะเรียบร้อยแล้ว ผู้รับมอบฉันทะจะไม่ได้รับบัตรลงคะแนน

2. การประชุมจะพิจารณาเรื่องตามลำดับระเบียบวาระในหนังสือเชิญประชุม โดยจะนำเสนอข้อมูลในแต่ละวาระ และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามก่อนทำการลงมติ ด้วยการเขียนคำถามลงในกระดาษที่จัดไว้ให้ โดยระบุชื่อ-นามสกุล และวาระที่ต้องการซักถาม จากนั้นส่งให้เจ้าหน้าที่เพื่อรวบรวมนำส่งให้ประธานในที่ประชุมเป็นผู้จัดลำดับให้ต่อไป สำหรับผู้ถือหุ้นที่มีคำถามหรือความ

คิดเห็นที่นอกเหนือไปจากวาระที่กำลังพิจารณา จะนำไปซักถาม หรือแสดงความคิดเห็นในวาระอื่นๆ ในช่วงท้ายของการประชุม

3. เมื่อมีการลงมติในวาระนั้นๆ แล้ว เจ้าหน้าที่จะทำการเก็บบัตรลงคะแนน เพื่อนำมาคำนวณคะแนนเสียง ในแต่ละวาระ

4. จำนวนผู้ถือหุ้น หรือผู้รับมอบฉันทะ ในแต่ละวาระ อาจมีจำนวนไม่เท่ากันเพราะบางท่านอาจเข้ามาประชุมเพิ่มเติม หรือกลับก่อน ทั้งนี้ ผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะที่เข้าร่วมประชุมทันในวาระใดจะมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้เฉพาะในวาระที่เข้าร่วมประชุมทัน และวาระที่เหลืออยู่เท่านั้น หากมีความประสงค์จะกลับก่อนการประชุมจะสิ้นสุด กรุณาส่งคืนบัตรลงคะแนนที่หน้าประตูทางออก

5. ผู้ถือหุ้นทุกรายมีคะแนนเสียง 1 หุ้น ต่อ 1 เสียง ในกรณีผู้ถือหุ้นรายใดมีส่วนได้เสียในเรื่องใดเป็นพิเศษ จะไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้นๆ หากผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะ “เห็นด้วย” “ไม่เห็นด้วย” หรือ “งดออกเสียง” ในวาระใด ให้กาเครื่องหมายถูก (✓) หรือเครื่องหมายกากบาท (✕) ลงในช่อง “เห็นด้วย” “ไม่เห็นด้วย” หรือ “งดออกเสียง” พร้อมลงชื่อในบัตรลงคะแนน และส่งให้เจ้าหน้าที่

6. บัตรเสีย
   6.1 ผู้ถือหุ้นทำเครื่องหมายมากกว่า 1 ช่อง
   6.2 ผู้ถือหุ้นทำเครื่องหมายหรือขีดฆ่า โดยไม่มีการลงชื่อกำกับ
   6.3 ผู้ถือหุ้นทำเครื่องหมายไม่ถูกต้องหรือไม่ชัดเจน
   ในกรณีต้องการแก้ไขการออกเสียง ให้ขีดฆ่าและลงชื่อกำกับด้วยทุกครั้ง โดยบริษัทจะถือว่าการลงคะแนนเสียงที่ทำให้เกิดบัตรเสียดังกล่าวเป็นโมฆะ และจะไม่นำมารวมเป็นฐานในการนับคะแนนเสียง

7. การนับผลการลงคะแนนตามวาระการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่
   7.1 วาระที่ต้องผ่านมติอนุมัติด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและออกเสียงลงคะแนนได้แก่วาระที่ 3 5 6 และวาระที่ 9
   7.2 วาระที่ต้องผ่านมติอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมได้แก่วาระที่ 7

7.3 วาระที่ต้องผ่านมติอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ได้แก่วาระที่ 8

8. วิธีการคำนวณคะแนนเสียงจะนับคะแนนเสียงเป็นแบบ 1 หุ้น ต่อ 1 เสียง โดยในข้อที่ 7.2 และ 7.3 บริษัทจะนับเสียงทั้งหมดที่ "เห็นด้วย" "ไม่เห็นด้วย" และ "งดออกเสียง" เป็นฐานในการนับคะแนนเสียง โดยจะนำคะแนนเสียงที่ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียง มาหักออกจากจำนวนเสียงทั้งหมด และถือว่าคะแนนที่เหลือเป็นคะแนนที่เห็นด้วยในวาระนั้นๆ

   ผู้ถือหุ้นที่ไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียง ให้ลงคะแนนในบัตรที่บริษัทจัดให้ และยกมือให้เจ้าหน้าที่ไปเก็บบัตรลงคะแนน สำหรับผู้ถือหุ้นที่เห็นด้วย ขอให้เก็บบัตรลงคะแนนไว้ก่อน และส่งคืนเจ้าหน้าที่หลังเสร็จสิ้นการประชุม

9. สำหรับวาระที่ 6 พิจารณาอนุมัติเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระประจำปี 2563 บริษัทจะเสนอให้พิจารณาเลือกตั้งกรรมการเป็นรายบุคคล และเก็บบัตรลงคะแนนเสียงจากผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุม ที่ลงคะแนนทั้งหมด ไม่ว่าจะ "เห็นด้วย" "ไม่เห็นด้วย" หรือ "งดออกเสียง" หากไม่ส่งบัตรลงคะแนน ไม่แสดงความเห็นคัดค้าน หรือแสดงความเห็นเป็นอย่างอื่นจะถือว่าผู้ถือหุ้นเห็นชอบ

10. ผู้รับมอบฉันทะที่ไม่ได้รับบัตรลงคะแนน ณ ตอนลงทะเบียน หมายถึง ผู้ถือหุ้นได้ออกเสียงลงมติมาในหนังสือมอบฉันทะเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น มติจะเป็นไปตามที่ได้ระบุไว้ในหนังสือมอบฉันทะดังกล่าว

11. ผลของคะแนนเสียงในแต่ละวาระจะปรากฏที่หน้าจอเพื่อแสดงให้ผู้ถือหุ้นได้ทราบ

สำหรับรายงานประจำปี 2562 บริษัทได้ดำเนินการแนบข้อมูลให้กับผู้ถือหุ้นพร้อมหนังสือเชิญประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2563 ในรูปแบบ QR Code บนหน้าแรกของหนังสือเชิญประชุม พร้อมกันนี้ผู้ถือหุ้นสามารถแสกน QR Code รายงานประจำปีดังกล่าว ได้ ณ บริเวณจุดสอบถามข้อมูล

ก่อนที่จะเข้าระเบียบวาระการประชุม ผู้ดำเนินรายการได้แนะนำคณะกรรมการบริษัทและคณะผู้บริหาร รวมถึงผู้สอบบัญชีของบริษัท ที่ปรึกษากฎหมายภายนอกที่มาร่วมประชุมเพื่อทำหน้าที่ดูแลและตรวจสอบการนับคะแนนเสียงในการประชุมเพื่อให้การลงคะแนนเสียงเป็นไปอย่างโปร่งใส ถูกต้องตาม

กฎหมายและข้อบังคับของบริษัท และอาสาพิทักษ์สิทธิผู้ถือหุ้นจากสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทยที่เข้าประชุม เพื่อทำการประเมินคุณภาพการประชุมของบริษัท ดังรายนามต่อไปนี้

กรรมการบริษัทที่ได้เข้าประชุม มีจำนวน 8 ท่าน คือ

1.	นายประเสริฐ	บุญสัมพันธ์	ประธานกรรมการ และกรรมการอิสระ
2.	นายวินิจ	ศิลามงคล	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการบรรษัทภิบาลและสรรหา
3.	นางภัทรียา	เบญจพลชัย	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการบรรษัทภิบาลและสรรหา และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
4.	นายธีรนันท์	ศรีหงส์	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน และประธานคณะกรรมการพัฒนาธุรกิจใหม่
5.	นายอนันต์	แก้วร่วมวงศ์	กรรมการ กรรมการบริหาร กรรมการพัฒนาธุรกิจใหม่ และ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
6.	นายสมประสงค์	บุญยะชัย	กรรมการ
7.	นายเอนก	พนาอภิชน	กรรมการ ประธานกรรมการบริหาร กรรมการบรรษัทภิบาลและสรรหา กรรมการกำหนดค่าตอบแทน และ กรรมการพัฒนาธุรกิจใหม่
8.	นายภูเวียง	ประคำมินทร์	กรรมการ

กรรมการที่เข้าร่วมการประชุมทางไกลผ่านระบบวีดีโอ จากประเทศสิงค์โปร์ มีจำนวน 1 ท่าน คือ

1.	นายเกว็ก	บัค ไช	กรรมการ และกรรมการบริหาร

ดังนั้น ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 นี้ บริษัทมีกรรมการ 9 ท่าน และเข้าร่วมประชุม จำนวน 9 ท่าน คิดเป็นร้อยละ 100 ของกรรมการทั้งหมด

คณะผู้บริหารของบริษัทที่เข้าประชุม

1.	นายอนุวัฒน์	สงวนทรัพยากร	หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านการเงิน
2.	นายปฐมภพ	สุวรรณศิริ	หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านการค้า

3.	นายวิชัย	กิตติวิทยากุล	หัวหน้าคณะผู้บริหาร ส่วนงานตรวจสอบภายใน
4.	นายสลิล	จารุจินดา	หัวหน้าส่วนงานกฎหมาย
5.	นายเอกชัย	ภัคดุรงค์	หัวหน้าส่วนงานรัฐกิจ
6.	นางสาวยุพาพรรณ	ปานเคลือบทอง	เลขานุการบริษัท

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัทประจำปี 2562 จาก บริษัท ดีลอยท์ ทู้ช โธมัทสุ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด

- นายชวาลา เทียนประเสริฐกิจ

ที่ปรึกษากฎหมายภายนอกจากบริษัท ฮันตัน แอนดรูส์ เคิร์ท (ไทยเลนด์)

- นายศุภดิตถ์ พลังเทพินทร์

อาสาพิทักษ์สิทธิผู้ถือหุ้นจากสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย

- นายสุรเชษฐ์ วิริยะกูล

ต่อมา ประธาน ได้แจ้งต่อที่ประชุมว่า จากการที่บริษัทได้เผยแพร่ข่าวต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) เรื่อง ขอเชิญผู้ถือหุ้นเสนอระเบียบวาระการประชุมและเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัทในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2562 โดยบริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องที่เห็นว่าสมควรบรรจุเป็นวาระในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น และเสนอรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัท ตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ปรากฏว่าไม่มีผู้ถือหุ้นท่านใดเสนอเรื่องเพื่อบรรจุเป็นวาระการประชุม และชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการ บริษัทจึงได้กำหนดวาระการประชุมไว้ทั้งสิ้น 10 วาระ เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณา รายละเอียดเอกสารวาระการประชุม บริษัทได้มีการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทตั้งแต่วันที่ 18 มิถุนายน 2563 นอกจากนี้ บริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามมาล่วงหน้าผ่านทางเว็บไซต์หรืออีเมล์ของบริษัท โดยมีผู้ถือหุ้นส่งคำถามมาล่วงหน้าทั้งหมด 6 คำถาม ซึ่งบริษัทจะตอบคำถามตามวาระที่เกี่ยวข้องต่อไป

<u>วาระที่ 1</u> **<u>เรื่องแจ้งเพื่อทราบ</u>**

ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า ในปี 2562 บริษัทยังคงรักษามาตรฐานด้านองค์กรที่มีธรรมภิบาลในระดับดีเลิศ หรือ CG 5 ดาว ต่อเนื่องเป็นปีที่ 7 จากผลสำรวจการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนโดยสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

ประธาน ได้สอบถามว่ามีผู้ถือหุ้นรายใดต้องการแจ้งเรื่องอื่นใดต่อที่ประชุมหรือไม่

<u>คำถามและความเห็นจากผู้ถือหุ้น</u>

1. *นายธรรมนูญ จุลมณีโชติ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* ตั้งข้อสังเกต จากข้อความในหนังสือเชิญประชุมที่ระบุว่า การประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2563 เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริษัทที่ได้มีการประชุมครั้งที่ 9 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม 2563 นั้น แสดงว่าบริษัทได้จัดให้มีการประชุมกรรมการบริษัทแล้วถึง 9 ครั้ง ภายในระยะเวลา 5 เดือน จึงอยากทราบว่าการประชุมที่ผ่านมามีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมอย่างไรบ้าง

ประธาน กล่าวขอบคุณสำหรับคำถาม และชี้แจงว่า ตามนโยบายกำกับดูแลกิจการของบริษัท ได้ระบุให้คณะกรรมการบริษัทจัดการประชุม อย่างน้อย 8 ครั้งต่อปี ซึ่งในปี 2562 มีการประชุมคณะกรรมการบริษัททั้งสิ้น 9 ครั้ง ทั้งนี้ ในปี 2563 มีการประชุมคณะกรรมการบริษัทไปแล้วทั้งสิ้น 9 ครั้ง โดยเป็นวาระปกติ 3 ครั้ง และวาระพิเศษ 6 ครั้ง อันเนื่องมาจาก 1) ผลกระทบของเหตุขัดข้องของดาวเทียมไทยคม 5 ที่ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขได้จนจำเป็นต้องปลดระวางออกจากวงโคจร ซึ่งเรื่องดังกล่าวมีความสำคัญ ละเอียดอ่อน เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับสัญญาสัมปทานที่มีต่อภาครัฐ 2) การจัดเตรียมการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ภายในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 3) การบริหารจัดการภายในเพื่อเตรียมความพร้อมในด้านการพัฒนาธุรกิจใหม่ และ 4) ประเด็นปัญหาต่างๆ ที่มีกับภาครัฐ คณะกรรมการจึงจำเป็นต้องประชุมเพื่อพิจารณาร่วมกันหลายครั้ง เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานในเรื่องต่างๆ ข้างต้นนั้นเป็นไปอย่างถูกต้อง ครบถ้วน ละเอียดรอบคอบ และรอบด้านเพื่อลดผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นให้มากที่สุด

เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นสอบถาม และแสดงความคิดเห็นอื่นๆ เพิ่มเติมอีก ประธาน จึงแจ้งขอให้ที่ประชุมรับทราบเรื่องแจ้งเพื่อทราบดังกล่าว

วาระที่ 2 รับทราบรายงานผลการดำเนินงานของบริษัทประจำปี 2562

ประธาน ได้มอบหมายให้ นายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เป็นผู้ชี้แจงในวาระนี้ ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทในปี 2562 เพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบผลการดำเนินงานของบริษัท จึงไม่มีการลงคะแนนเสียง

นายอนันต์ รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2562 ของบริษัท ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

1. ด้านทิศทางธุรกิจ

บริษัทได้เปิดกว้างในการดำเนินธุรกิจภายใต้วิสัยทัศน์ใหม่ คือ Space – Air – Ground Smart Solutions ผ่านรูปแบบของความร่วมมือกับพันธมิตร (Strategic Partners) ในด้านต่างๆ ทั้งแบบร่วมทุนธุรกิจและโครงการร่วมทุนต่างๆ โดยวิสัยทัศน์ใหม่

Space – Air – Ground Smart Solutions หมายถึง การให้บริการด้านสื่อสารโทรคมนาคมแบบครบวงจรเพื่อตอบโจทย์ลูกค้าโดยการผสมผสานเทคโนโลยีทางด้านการสื่อสาร ทั้งในอวกาศ (Space) เช่น ดาวเทียม ในอากาศ (Air) เช่น อากาศยานไร้คนขับ และบนภาคพื้นดิน (Ground) ได้แก่ ระบบ 5G และระบบ ICT ต่างๆ ผสมผสานกับเทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หรือ Big Data เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับลูกค้า

2. ด้านการบริหารจัดการรายได้

บริษัทมีแผนการบริหารจัดการรายได้ ดังนี้

2.1. ผลักดันการขายช่องสัญญาณดาวเทียมทั้งในและต่างประเทศให้เพิ่มมากขึ้น

2.2. แผนในระยะสั้น - แสวงหารายได้ใหม่ในรูปแบบของการประมูลโครงการที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม

2.3. แผนในระยะกลาง – เข้าร่วมบริหารจัดการดาวเทียมภายหลังสัมปทานโดยอาศัยความได้เปรียบทางด้านความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ของทีมงาน และ ศักยภาพของระบบอุปกรณ์

2.4. แผนในระยะกลางและระยะยาว - สร้างรายได้ใหม่โดยการร่วมมือกับพันธมิตรในการพัฒนาธุรกิจใหม่

3. การบริหารจัดการด้านค่าใช้จ่าย

บริษัทจะบริหารจัดการด้านต้นทุนให้ดีที่สุดโดย

3.1. ลดต้นทุนและค่าใช้จ่ายอย่างต่อเนื่องรวมถึงบริหารจัดการกำลังคนให้สอดคล้องกับศักยภาพของกิจการ

3.2. ปรับปรุงประสิทธภาพองค์กรโดยอาศัยระบบ IT และ Automation ให้มากขึ้น

4. การดำเนินงานที่ผ่านมาโดยสรุป

4.1. รายได้หลักของกิจการดาวเทียมลดลงประมาณ 22% จากปีก่อนเนื่องจาก

4.1.1. ค่าบริการที่ปรับลดลงเนื่องจากการแข่งขัน

4.1.2. การสิ้นสุดสัญญาของลูกค้ารายใหญ่

4.1.3. ยอดขายลูกค้าที่เข้ามาใหม่มีจำนวนไม่มากที่จะชดเชยรายได้ที่ลดลง

4.2. อัตราการใช้งานโดยรวมของดาวเทียม

4.2.1. ดาวเทียมแบบ Conventional มีอัตราใช้งาน 55% (ดาวเทียมไทยคม 5, ไทยคม 6, ไทยคม 7และ ไทยคม 8)

4.2.2. ดาวเทียมแบบ Broadband มีอัตราใช้งาน 23% (ดาวเทียมไทยคม 4 หรือ IPSTAR)

โดยสาเหตุที่มีอัตราการใช้งานต่ำเนื่องจากลูกค้าส่วนมากประสงค์จะทำสัญญาระยะยาว 3 ถึง 5 ปี ซึ่งบริษัทมีข้อจำกัดของระยะเวลาที่เหลือของสัญญาสัมปทาน จึงทำให้ไม่สามารถเสนอขายระยะยาวให้กับโครงการขนาดใหญ่ได้

5. การบริหารจัดการดาวเทียมภายหลังจากสัมปทาน

บริษัทเชื่อมั่นว่าจะสามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการดาวเทียมไทยคม 4 และ ดาวเทียมไทยคม 6 ภายหลังจากสิ้นสุดสัมปทานได้ เนื่องจากการให้บริการดาวเทียมเป็นแบบครบวงจร ไม่ได้ให้บริการเพียงแค่ช่องสัญญาณบนดาวเทียมเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงบริการภาคพื้นดินหลายๆ ด้าน ซึ่งบริษัทได้ลงทุนด้านอุปกรณ์ภาคพื้นดิน และให้บริการดังกล่าวมาเป็นระยะเวลายาวนาน จึงมีความเชื่อมั่นในข้อได้เปรียบดังกล่าว

6. การปลดระวางดาวเทียมไทยคม 5

สืบเนื่องจากการเกิดปัญหาด้านเทคนิคกับดาวเทียมไทยคม 5 ในช่วงปลายเดือนธันวาคม 2562 บริษัทได้ทำการโอนย้ายลูกค้าจากดาวเทียมไทยคม 5 ไปยังดาวเทียมดวงอื่น เช่น ไทยคม 6 ไทยคม 7 และรวมถึงดาวเทียมจากต่างประเทศ และได้ทำการปลดระวางดาวเทียมไทยคม 5 ในระหว่างวันที่ 25 และ 26 มีนาคม 2563 ทั้งนี้การโอนย้ายลูกค้าเป็นไปโดยเรียบร้อยตามแผนที่กำหนดไว้

7. การพัฒนาธุรกิจใหม่ บริษัทได้จัดตั้งบริษัทร่วมทุน 2 บริษัท

7.1. **บริษัท เนชั่น สเปซ แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด** เป็นบริษัทร่วมทุนระหว่าง บริษัทไทยคม กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) เพื่อร่วมกันให้บริการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับดาวเทียม อาทิ ธุรกิจดาวเทียมวงโคจรระยะต่ำ (Low Earth Orbit Satellite) เป็นต้น

7.2. **บริษัท เอทีไอ เทคโนโลยีส์ จำกัด** เป็นบริษัทร่วมทุนระหว่าง บริษัท ไทย แอดวานซ์ อินโนเวชั่น จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของบริษัทไทยคม กับ บริษัท เอไอ แอนด์ โรโบติกส์ เวนเจอร์ส จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เพื่อร่วมกันพัฒนาสินค้าและบริการเกี่ยวกับอากาศยานไร้คนขับ หรือโดรนเพื่อการเกษตร และนำเทคโนโลยีการเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) มาใช้เพื่อเสริมศักยภาพภาคเกษตรกรรมของไทย รวมถึงให้บริการแพลตฟอร์มวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตรและให้บริการด้านการเกษตรแบบครบวงจร

7.3. บริษัทกำลังเจรจาความร่วมมือกับพันธมิตรอีกจำนวนหนึ่ง ในการขยายธุรกิจภายใต้ทิศทาง Space – Air – Ground Smart Solutions เช่น Marine Security และ Satellite Big Data เป็นต้น

เมื่อนายอนันต์ รายงานเสร็จสิ้นแล้ว ประธานได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถาม และแสดงความคิดเห็น โดยขอให้เขียนคำถามลงในกระดาษที่บริษัทจัดไว้ให้ และยกมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ไปรับ

<u>คำถามและความเห็นจากผู้ถือหุ้น</u>

1. *ผู้ถือหุ้นที่ไม่ประสงค์ออกนาม (ส่งคำถามมาล่วงหน้า)* สอบถามว่า การที่ไทยคมไปเข้าร่วมทุนกับบริษัท กสท. โทรคมนาคม และ บริษัท ARV จำเป็นต้องผ่านการอนุมัติจากผู้ถือหุ้นหรือไม่

   นายอนันต์ ชี้แจงว่า ทุนจดทะเบียนของทั้งสองบริษัทร่วมทุน เมื่อนำมาคำนวณขนาดรายการแล้ว มีขนาดรายการต่ำกว่า 1% ของสินทรัพย์รวมของบริษัท จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ ที่จะต้องขออนุมัติจากผู้ถือหุ้น

2. *ผู้ถือหุ้นที่ไม่ประสงค์ออกนาม (ส่งคำถามมาล่วงหน้า)* สอบถามถึงความคืบหน้าเกี่ยวกับประเด็นปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่กับภาครัฐ

   นายอนันต์ ชี้แจงว่า ปัจจุบันบริษัทมี 2 ประเด็นหลักที่อยู่ระหว่างการพิจารณาและดำเนินการร่วมกับภาครัฐ ประเด็นแรก คือ การบริหารจัดการดาวเทียมหลังสิ้นสุดสัมปทาน ซึ่งปัจจุบันยังคงอยู่ในระหว่างการพิจารณาของรัฐบาล และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยคาดว่าจะมอบหมายให้บริษัท กสท. โทรคมนาคม เป็นผู้เข้ามาบริหารจัดการต่อไป และประเด็นที่สอง คือ กรณีพิพาทดาวเทียมไทยคม 7 และ ไทยคม 8 ซึ่งยังคงอยู่ในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

3. *ผู้ถือหุ้นที่ไม่ประสงค์ออกนาม (ส่งคำถามมาล่วงหน้า)* สอบถามว่า บริษัทมีการดำเนินการด้าน Cyber Security อย่างไร

นายอนันต์ ชี้แจงว่า ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562 ถือว่าบริการดาวเทียมเป็นบริการที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ โดยตั้งแต่ก่อนที่จะมี พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าว บริษัทได้จัดให้มีมาตรการในการบริหารจัดการเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัย และการเฝ้าระวังขั้นสูงสุดไว้แล้ว และปัจจุบัน บริษัทได้จัดตั้ง IT Governance Committee เพื่อเป็นคณะทำงานในการจัดทำกรอบการบริหารความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยงด้านภัยคุกคามไซเบอร์ที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการทดสอบด้านความมั่นคงปลอดภัย การเฝ้าระวัง การออกมาตรการที่มีความสอดคล้องกับกฎหมาย และการสร้างความตระหนักด้านภัยคุกคามไซเบอร์ให้กับพนักงานในทุกระดับ

4. *นายธรรมนูญ จุลมณีโชติ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย - มาด้วยตนเอง)* สอบถามว่า บริษัทมีแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดทุนที่เป็นรูปธรรมอย่างไร

นายอนันต์ ชี้แจงว่า แม้ผลการดำเนินงานสำหรับปี 2562 จะมีผลขาดทุน แต่เมื่อพิจารณาจากผลการดำเนินงานในไตรมาสที่ 1/2563 จะเห็นได้ว่า ผลการดำเนินงานปกติของบริษัทเริ่มกลับมามีกำไร อันเป็นผลมาจากการดำเนินการหารายได้ให้เพิ่มขึ้น และการลดค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์ปัจจุบันที่ยังคงมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 นี้ ยังคงถือเป็นความท้าทายที่ฝ่ายจัดการจะต้องพยายามบริหารจัดการ ด้านการควบคุมค่าใช้จ่ายและเร่งเพิ่มรายได้จากการขายเพื่อให้ผลการดำเนินงานภายในปี 2563 ยังคงมีกำไรต่อเนื่อง

5. *นายปัญญา ศรียุทธ์ศักดิ์ และนายสุรศักดิ์ วีระพงษ์ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย - มาด้วยตนเอง)* ขอสอบถามดังนี้
   1) บริษัทร่วมทุนที่จัดตั้งขึ้นทั้ง 2 บริษัท นั้น ในส่วนของ กสท.โทรคมนาคม กับ ไทยคม ที่เป็นเรื่องดาวเทียมวงโคจรต่ำ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร และในส่วนของบริษัทย่อยของ ปตท. สผ. กับ ไทยคม นั้น รูปแบบของผลิตภัณฑ์เป็นอย่างไร โดยเห็นว่าคนทั่วไปอาจเข้าใจเรื่องของ Drone ในรายละเอียดไม่มากนัก
   2) ประเด็นข้อพิพาทเรื่องค่าสัมปทาน มีความคืบหน้าหรือได้ผลสรุปแล้วหรือไม่ อย่างไร
   3) บริษัทจะมีการลงทุนสร้างดาวเทียมทดแทนดาวเทียมไทยคม 4 ที่จะหมดอายุหรือไม่

นายอนันต์ ชี้ประเด็นข้างต้น ดังนี้ว่า

1) สำหรับการร่วมทุนกับ กสท. โทรคมนาคม ในบริษัท NSAT นั้น เบื้องต้นจะเป็นการร่วมกันดำเนินงานในเรื่องของดาวเทียมวงโคจรต่ำ (LEO Satellite – เทคโนโลยีจากต่างประเทศ) ในการให้บริการอินเตอร์เน็ต อย่างไรก็ดี รายละเอียดการดำเนินงานยังคงอยู่ระหว่างการหารือและยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะ ส่วนการร่วมทุนกับบริษัทย่อยของ ปตท. สผ. มีความมุ่งหมายสำคัญในระยะยาวเพื่อพัฒนาการให้บริการอากาศยานไร้คนขับ (Drone) โดยผลิตภัณฑ์แรก คือ โดรนเพื่อการเกษตร สำหรับการฉีดพ่นปุ๋ยและสารเคมีในพื้นที่เกษตรกรรม และมีเป้าหมายการพัฒนาเทคโนโลยีทั้งในด้าน Hardware และ Software เพื่อยกระดับและขยายการให้บริการต่อไป
2) กรณีข้อพิพาทค่าสัมปทาน เป็นกรณีของดาวเทียมไทยคม 7 และ 8 ที่คู่สัญญาซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีความเห็นไม่ตรงกัน จึงจำเป็นต้องนำเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาตัดสิน และขณะนี้ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้นของกระบวนการพิจารณาตามขั้นตอนของอนุญาโตตุลาการ
3) เรื่องการลงทุนดาวเทียมดวงใหม่นั้น บริษัทยังอยู่ในระหว่างประเมินและศึกษาความเป็นไปได้ในด้านการลงทุน ประมาณ 2-3 โครงการ เนื่องจากสภาพแวดล้อมและเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมดาวเทียมมีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

6. *นายอนุพจน์ พนาพรศิริกูล (ผู้ถือหุ้นรายย่อย – มาด้วยตนเอง)* มีประเด็นข้อซักถามดังนี้

1) บริษัทมองตำแหน่งทางธุรกิจของบริษัทใน 5 ปีข้างหน้าเป็นอย่างไร รวมถึงแนวทางการบริหารจัดการราคาหุ้นของบริษัท จะเป็นในแบบหุ้นที่มีโอกาสเติบโตของรายได้ และกำไร (Growth Stock) หรือจะเป็นหุ้นที่สามารถสร้างผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นอย่างสม่ำเสมอ (Dividend Stock)
2) บริษัทมีแนวทางในการปรับเปลี่ยนธุรกิจของบริษัท เพื่อมุ่งเน้นการวิจัยและพัฒนาในด้านเทคโนโลยี (R&D) หรือ Internet of Things (IoT) หรือไม่ อย่างไร
3) ถ้าบริษัทจะพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตร ผลตอบแทนมีความคุ้มค่าเพียงใด เนื่องจากเห็นว่าโดยภาพรวมเกษตรกรไทยอาจมีกำลังทรัพย์ที่ไม่เพียงพอ และมีพันธมิตรทางธุรกิจในเรื่องดังกล่าวหรือไม่

นายอนันต์ ชี้แจง ดังนี้

1) เจตนารมณ์ในปัจจุบันของบริษัทคือ มุ่งเน้นการเติบโตทางธุรกิจและสร้างรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อทำให้บริษัทพลิกฟื้นจากสภาวะขาดทุนให้กลับมามีผลกำไรในอนาคต

2) จากการที่บริษัทได้จัดตั้งบริษัทร่วมทุนขึ้น จำนวน 2 บริษัท ที่เป็นความร่วมมือกับพันธมิตรทางธุรกิจเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาในเรื่อง Smart Solution ซึ่งหมายรวมถึงการร่วมกันเพื่อพัฒนาเทคโนโลยี ตลอดจนความรู้ ความเชี่ยวชาญ และการศึกษาตลาดยุคใหม่

3) บริษัทวางแผนการพัฒนาเทคโนโลยีในหลากหลายมิติ ซึ่งจะไม่เพียงมุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อรองรับการให้บริการด้านการเกษตรเท่านั้น แต่จะพิจารณาและศึกษาโอกาสทางธุรกิจในด้านอื่นๆ ด้วย

7. *นางศรัญญา สัทธาผลิน (ผู้ถือหุ้นรายย่อย – มาด้วยตนเอง)* สอบถามเกี่ยวกับราคาหุ้นของไทยคมว่าจะเพิ่มขึ้นหรือไม่ และเมื่อใด เนื่องจากตนซื้อหุ้นของไทยคมในช่วงทราคา 17.50 บาท

นายอนันต์ชี้แจงว่า ราคาหุ้นย่อมเป็นไปตามกลไกของตลาด บริษัทไม่สามารถกำหนดเองได้ อย่างไรก็ตาม บริษัทจะพยายามบริหารจัดการธุรกิจให้กลับมามีกำไรและสร้างการเติบโตในระยะยาว

8. *นางสาววริศนันท์ เจนจบวงศ์ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย – มาด้วยตนเอง)* สอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการดาวเทียมว่า เมื่อทำการปลดระวางดาวเทียมไทยคม 5 ออกจากวงโคจรแล้ว บริษัทมีแผนที่จะจัดสร้างดาวเทียมทดแทนหรือไม่ รวมถึงอายุการใช้งานของดาวเทียมไทยคม 4 และแผนการจัดสร้างดาวเทียมดวงใหม่เป็นอย่างไร

นายอนันต์ ชี้แจงว่า ดาวเทียมไทยคม 5 ที่มีเหตุขัดข้องทางเทคนิคนั้น บริษัทได้ทำการปลดระวางไปเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ส่วนการจัดสร้างดาวเทียมดวงใหม่นั้น ได้ตอบไปแล้วข้างต้น

เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นสอบถาม และแสดงความคิดเห็นอื่นๆ เพิ่มเติมแล้ว ประธาน จึงแจ้งขอให้ที่ประชุมรับทราบรายงานของคณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทประจำปี 2562

วาระที่ 3 พิจารณาอนุมัติงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562

ประธาน เชิญนายอนุวัฒน์ สงวนทรัพยากร หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านการเงิน เป็นผู้ชี้แจงเรื่องงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จประจำปี 2562 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 เพื่อประกอบการพิจารณาอนุมัติของที่ประชุม

นายอนุวัฒน์ รายงานต่อที่ประชุมว่า เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของบริษัท งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น ประจำปี 2562 ซึ่งได้ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของบริษัท และผ่านการสอบทานจากคณะกรรมการตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทแล้ว จะต้องได้รับการอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ งบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 ได้แสดงอยู่ในรายงานประจำปี ที่นำส่งในรูปแบบ QR Code พร้อมหนังสือเชิญประชุม โดยข้อมูลงบการเงินปรากฏอยู่ในเอกสารแนบลำดับที่ 1 ของรายงานประจำปี

นอกจากนี้ นายอนุวัฒน์ ได้สรุปคำอธิบายและวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการเพิ่มเติมดังนี้

งบการเงินรวม

- สินทรัพย์รวมลดลง 5,191 ล้านบาท สาเหตุหลักมาจากการด้อยค่าของดาวเทียมไทยคม 7 และไทยคม 8 และการชำระคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนด
- หนี้สินรวมลดลง 3,049 ล้านบาท สาเหตุหลักมาจากการชำระคืนหุ้นกู้ที่ครบกำหนดและเงินกู้ยืมจากธนาคาร
- รายได้รวมลดลง 3,173 ล้านบาท สาเหตุหลักมาจากการลดลงของรายได้จากการให้บริการดาวเทียมและรายได้จากค่าบริการอินเตอร์เน็ตและสื่อ ทั้งนี้ ในปี 2561 บริษัทมีการรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทซีเอส ล็อกซอินโฟ (CSL)
- ขาดทุนสุทธิจำนวน 2,250 ล้านบาท เนื่องจากการลดลงของรายได้ และการรับรู้การขาดทุนจากการด้อยค่าของดาวเทียม

นายอนุวัฒน์ จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติงบแสดงฐานะทางการเงิน งบกำไรขาดทุน และงบกำไร ขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 โดยวาระนี้ต้องผ่านการอนุมัติด้วยมติเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและออกเสียงลงคะแนน

จากนั้นประธาน ได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถาม และแสดงความคิดเห็น โดยขอให้เขียนคำถามลงในกระดาษที่บริษัทจัดไว้ให้ และยกมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ไปรับ

<u>คำถามและความเห็นจากผู้ถือหุ้น</u>

1. *ผู้ถือหุ้นไม่ประสงค์ออกนาม (ส่งคำถามมาล่วงหน้า)* ขอทราบหลักเกณฑ์ในการตั้งค่าเผื่อด้อยค่าดาวเทียม

นายอนุวัฒน์ ชี้แจงว่า บริษัทได้ยึดหลักเกณฑ์การพิจารณาการตั้งค่าเผื่อด้อยค่าดาวเทียมเช่นเดียวกับปี 2561 โดยพิจารณาปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้แก่ การตัดมูลค่าคงเหลือทางบัญชีของดาวเทียมไทยคม 5 อันเนื่องมาจากกรณีการขัดข้องทางเทคนิค ซึ่งส่งผลให้ต้องปลดระวางไป รวมถึงต้นทุนเฉลี่ยทางการเงินที่เพิ่มขึ้นจาก 8% เป็น 8.3% และราคาขายของอุตสาหกรรมดาวเทียมที่มีแนวโน้มลดลง

2. *นายธรรมนูญ จุลมณีโชติ* และ นายสถิตย์ นิพิมนรเศรษฐ์ *(ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* สอบถามเกี่ยวกับผลการดำเนินงานปี 2562 ที่บริษัทมีการขาดทุนถึง 2,249.95 ล้านบาท หรือคิดเป็น 2.05 บาทต่อหุ้น มีสาเหตุมาจากอะไร และคณะกรรมการมีความเห็น หรือแนวทางการดำเนินการอย่างไร

ประธาน ได้มอบหมายให้ นายอนุวัฒน์ ในฐานะหัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านการเงิน เป็นผู้ชี้แจง

นายอนุวัฒน์ ชี้แจงว่า สาเหตุหลักของการขาดทุนในปี 2562 ที่จำนวนดังกล่าวเกิดจากการด้อยค่าสินทรัพย์ดาวเทียมที่ประมาณ 1,600 ล้านบาท โดยนายอนันต์ กล่าวเสริมว่า การที่บริษัทขาดทุนจากการทำการด้อยค่าดาวเทียมนั้น มาจากสภาพการแข่งขันของตลาดดาวเทียมทั่วโลก ทำให้มีการปรับราคาการขายช่องสัญญาณดาวเทียมให้ลดลง จึงส่งผลให้ราคาการขายไม่เป็นไปตามเป้าและต้องทำการด้อยค่าดังกล่าว

3. *นาย BASANT KUMAR DUGAR (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* แสดงความชื่นชมที่บริษัทสามารถบริหารจัดการให้มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานเป็นบวก ที่สังเกตได้ว่ามาจากงบแสดงฐานะทางการเงิน ไม่ใช่จากงบกำไรขาดทุน และมีข้อซักถาม ดังนี้
   1) บริษัทควรพิจารณาบริหารจัดการให้มีลูกหนี้ทางการค้าที่น้อยกว่าบัญชีเจ้าหนี้ ซึ่งพิจารณาเป็นวัน
   2) บริษัทสามารถใช้ประกันสินเชื่อ (Credit Insurance) ในการมาช่วยให้ยอดขายของบริษัทเติบโตได้มากขึ้นหรือไม่

นาย อนุวัฒน์ ชี้แจงต่อข้อคำถาม ดังนี้
1) ลูกหนี้ทางการค้าส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานภาครัฐในต่างประเทศ และด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส COVID-19 ทำให้มีการชำระเงินที่ล่าช้า ทั้งนี้บริษัทคาดว่าภายหลังสถานการณ์ดังกล่าวคลี่คลาย สถานะในการชำระหนี้น่าจะดีขึ้น
2) บริษัทขอรับข้อเสนอแนะนี้ไปศึกษาเพิ่มเติม

เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดสอบถามเพิ่มเติมอีก ประธาน จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 โดยวาระนี้ต้องผ่านการอนุมัติด้วยมติเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและออกเสียงลงคะแนน

มติ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติงบการเงินของบริษัทและบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2562 ด้วยเสียงข้างมากของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

เห็นด้วย	567,712,413	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 100
ไม่เห็นด้วย	0	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 0.00
งดออกเสียง	799,100	เสียง	-
บัตรเสีย	0	เสียง	-

วาระที่ 4 รับทราบการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลและการไม่เสนอจ่ายเงินปันผลประจำปี 2562 เพิ่มเติมอีก

ประธาน เชิญนายอนุวัฒน์ ชี้แจงรายละเอียดในวาระนี้ ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลและการไม่เสนอจ่ายเงินปันผลประจำปี 2562 เพิ่มเติมอีก เพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบ จึงไม่มีการลงคะแนนเสียง

นายอนุวัฒน์ ชี้แจงว่า บริษัทมีนโยบายที่จะจ่ายเงินปันผลโดยพิจารณาจากงบการเงินเฉพาะบริษัทไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิหลังหักเงินสำรองตามกฎหมาย (ถ้ามี) และจะต้องไม่เกินกำไรสะสมที่ปรากฏอยู่ในงบการเงินเฉพาะบริษัท ทั้งนี้ การจ่ายเงินปันผลดังกล่าวไม่มีผลกระทบต่อแผนการลงทุน และการดำเนินงานปกติของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญและขึ้นอยู่กับกระแสเงินสด รวมถึงความจำเป็นและความเหมาะสมอื่นๆ ในอนาคตของบริษัทและบริษัทย่อย และเป็นไปตามเงื่อนไขที่บริษัทมีต่อสถาบันการเงิน

สำหรับผลการดำเนินงานในปี 2562 แม้ว่าบริษัทจะมีผลประกอบการขาดทุน แต่กำไรสะสมของบริษัทยังมีเพียงพอสำหรับการดำเนินงาน รวมถึงการจ่ายเงินปันผลในจำนวนที่เหมาะสม โดยไม่ส่งผลกระทบกับกระแสเงินสดของบริษัทหลังหักส่วนที่ต้องสำรองการชำระคืนเงินกู้ระยะยาวรวมถึงหุ้นกู้ที่จะครบกำหนดชำระในปีหน้า โดยปัจจุบันบริษัทมีเงินกู้ทั้งสิ้นประมาณ 4,000 ล้านบาท รวมถึงต้องเตรียมการไว้

สำหรับการลงทุนในโครงการต่อเนื่องและธุรกิจใหม่ๆ ตามทิศทางและนโยบายของบริษัท เพื่อสร้างมูลค่าและผลตอบแทนให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว

สืบเนื่องจากการเลื่อนการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทออกไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2563 โดยไม่มีกำหนด อันเนื่องมาจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโควิท-19 ดังนั้น คณะกรรมการบริษัทจึงพิจารณาจ่ายเงินปันผลระหว่างกาล โดยเป็นการจ่ายจากกำไรสะสมของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 ในอัตราหุ้นละ 0.20 บาท รวมเป็นเงิน 219,220,390.80 บาท โดยจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นเมื่อวันที่ 21 เมษายน 2563 และเห็นสมควรให้เสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อรับทราบการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลดังกล่าว และคณะกรรมการบริษัทไม่เสนอการจ่ายเงินปันผลประจำปี 2562 อีก

เมื่อนายอนุวัฒน์ รายงานเสร็จสิ้นแล้ว ประธานได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถาม และแสดงความคิดเห็น โดยขอให้เขียนคำถามลงในกระดาษที่บริษัทจัดไว้ให้ และยกมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ไปรับ

<u>คำถามและความเห็นจากผู้ถือหุ้น</u>

1. *ผู้ถือหุ้นไม่ประสงค์ออกนาม (ส่งคำถามมาล่วงหน้า)* สอบถามว่า ในส่วนของการจ่ายปันผลนั้น บริษัทจะสามารถจ่ายมากกว่า 0.20 บาท ต่อหุ้น ได้หรือไม่

   นายอนุวัฒน์ ชี้แจงว่า บริษัทจำเป็นต้องมีการสำรองเงินสดไว้สำหรับจ่ายคืนเงินกู้ยืมจำนวนรวม 4,203 ล้านบาท (โดยมีกำหนดใช้คืนภายในปี 2564 ประมาณ 2,600 ล้านบาท รวมทั้งสำรองไว้สำหรับการลงทุนในธุรกิจใหม่ หรือดาวเทียมดวงใหม่ในอนาคต) โดยคณะกรรมการและฝ่ายจัดการได้พิจารณาและเห็นว่าการจ่ายปันผลในอัตรา 0.20 บาทต่อหุ้นเป็นตัวเลขที่เหมาะสมแล้ว

เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นสอบถาม และแสดงความคิดเห็นอื่นๆ เพิ่มเติมแล้ว ประธาน จึงแจ้งขอให้ที่ประชุมรับทราบการจ่ายเงินปันผลระหว่างกาลและการไม่เสนอจ่ายเงินปันผลประจำปี 2562 เพิ่มเติมอีก

<u>วาระที่ 5</u> **<u>พิจารณาอนุมัติแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและกำหนดค่าสอบบัญชีประจำปี 2563</u>**

ประธาน เชิญนายอนุวัฒน์ ชี้แจงรายละเอียด เพื่อประกอบการพิจารณาต่อที่ประชุม

นายอนุวัฒน์ รายงานต่อที่ประชุมว่า เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 120 ซึ่งกำหนดให้ที่ประชุมพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดค่าสอบบัญชีประจำปีของบริษัท ดังนั้น บริษัทขอเสนอผู้สอบบัญชีจาก บริษัท ดีลอยท์ ทู้ช โธมัทสุ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด ได้แก่

ลำดับ	รายชื่อผู้สอบบัญชี	เลขที่ผู้สอบบัญชีรับ	จำนวนปีที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท	จำนวนปีที่ลงลายมือชื่อรับรองงบการเงินของบริษัท
1	ดร. ศุภมิตร เตชะมนตรีกุล	3356	4 (ปี 2559 – 2562)	-
2	นายชวาลา เทียนประเสริฐกิจ	4301	4 (ปี 2559 – 2562)	4 (ปี 2559 – 2562)
3	ดร. เกียรตินิยม คุณติสุข	4800	1 (2562)	-

ทั้งนี้ ผู้สอบบัญชีคนใดคนหนึ่งข้างต้น จะเป็นผู้ทำการตรวจสอบและลงลายมือชื่อรับรองงบการเงินของบริษัท โดยผู้สอบบัญชีทั้ง 3 ท่านไม่มีความสัมพันธ์หรือส่วนได้เสียใดๆ กับผู้บริหาร ผู้ถือหุ้นใหญ่ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องของบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและประสบการณ์การทำงานของผู้สอบบัญชีแต่ละท่านปรากฏตามเอกสารแนบลำดับที่ 2 ในหนังสือเชิญประชุม

โดยกำหนดค่าสอบบัญชีของบริษัท ประจำปี 2563 เป็นจำนวนไม่เกิน 1,860,000 บาท ซึ่งเท่ากับปีก่อน

จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติค่าตอบแทนและแต่งตั้งผู้สอบบัญชีดังรายนามข้างต้น เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทประจำปี 2563 โดยวาระนี้ต้องผ่านการอนุมัติด้วยมติเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและออกเสียงลงคะแนน

ประธาน ได้สอบถามว่ามีผู้ถือหุ้นท่านใดจะสอบถามหรือมีความเห็นในเรื่องนี้หรือไม่ โดยขอให้เขียนคำถามลงในกระดาษที่บริษัทจัดไว้ให้ และยกมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ไปรับ

<u>คำถามและความเห็นจากผู้ถือหุ้น</u>

1. *ผู้ถือหุ้นไม่ประสงค์ออกนาม (ส่งคำถามมาล่วงหน้า)* สอบถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของผู้สอบบัญชี โดยตั้งข้อสังเกตว่า เมื่อพิจารณาจากสถานการณ์ของไทยคมแล้ว เหตุใดจึงยังใช้บริษัทผู้สอบบัญชีระดับ Big Four เนื่องจากหากใช้ผู้สอบบัญชีทั่วไป อาจช่วยลดค่าใช้จ่ายลงได้หรือไม่ อย่างไร

   นาย อนุวัฒน์ ชี้แจงว่า เนื่องจากไทยคมมีบริษัทย่อยที่ดำเนินงานในต่างประเทศ อาทิเช่น ประเทศออสเตรเลีย อินเดีย ญี่ปุ่น สิงค์โปร์ และ สปป.ลาว ดังนั้น บริษัทจึงต้องคัดเลือกบริษัทผู้สอบบัญชีที่มีบริษัทเครือข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้สามารถดำเนินการรวมรวบข้อมูล และจัดทำงบให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งผู้สอบบัญชีต้องมีความรู้ ความสามารถ มีความเป็นอิสระและมีค่าสอบบัญชีที่มีความสมเหตุสมผล

2. *นายธรรมนูญ จุลมณีโชติ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับค่าสอบบัญชีว่าในการประกวดราคาได้เชิญบริษัทใดเข้าร่วมบ้าง รวมถึงสอบถามการดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบในการพิจารณาเรื่องดังกล่าว โดยเสนอแนะว่าในขณะที่บริษัทยังอยู่ในสภาวะขาดทุน ควรจำกัดค่าใช้จ่ายในการสอบบัญชี ไม่เกิน 1 ล้านบาท

   นายอนุวัฒน์ ชี้แจงว่า ตัวเลขการขาดทุนหลักของบริษัทเกิดจากค่าเสื่อมราคาเพียงรายการเดียว โดยหากพิจารณาภาพรวมการดำเนินการของบริษัทจะพบว่า ไม่ได้มีการลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้นค่าสอบบัญชีที่เสนอมาจึงมีความเหมาะสมแล้ว

   นางภัทรียา ในฐานะประธานคณะกรรมการตรวจสอบ ได้กล่าวชี้แจงเพิ่มเติมว่า การคัดเลือกบริษัทผู้สอบบัญชีชั้นนำในระดับ Big Four ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น เนื่องจากบริษัทเลือกใช้บริการผู้สอบบัญชีที่มีความสามารถในระดับสากล มีความเหมาะสม สามารถตรวจสอบ และปฏิบัติงานได้ตามที่บริษัทกำหนด ทั้งนี้ในกระบวนการคัดเลือก ได้ให้บริษัทผู้สอบบัญชีชั้นนำรายต่างๆ นำเสนอ เพื่อเปรียบเทียบความเหมาะสมของคุณภาพงาน ปริมาณงาน ขนาดของบริษัท และค่าใช้จ่าย เพื่อคัดเลือกผู้สอบบัญชีที่มีความเหมาะสมมากที่สุด อีก*ทั้งค่าใช้จ่ายยังคงอยู่ในอัตราเดิมเช่นเดียวกับปีที่ผ่านมา*

3. *นายณัฐวรรธน์ สุขพูลผล (ผู้ถือหุ้นรายย่อย – มาด้วยตนเอง) สอบถามว่า ค่าสอบบัญชี จำนวน 1.86 ล้านบาท ถือว่าเป็นอัตราปกติหรือไม่เมื่อเทียบกับบริษัทอื่น และค่าบริการอื่นๆ จำนวน* 180,000 บาท คืออะไร

นายอนุวัฒน์ ชี้แจงว่า ค่าสอบบัญชีถือว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติเมื่อเทียบกับบริษัทโดยทั่วไปในบริษัทจดทะเบียน ส่วนค่าบริการอื่นๆ รวม 180,000 บาท แบ่งเป็น จำนวน 100,000 บาท เป็นค่าตรวจสอบค่าตอบแทนรายปีตามสัญญาสัมปทานดาวเทียมเพื่อนำส่งให้กับกระทรวงดิจิตัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ จำนวน 80,000 บาท สำหรับค่าตรวจสอบค่าอนุญาตในการดำเนินการกิจการดาวเทียมรายปีเพื่อนำส่งให้กับ กสทช.

เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดสอบถามหรือมีความเห็นเพิ่มเติม ประธานจึงขอให้ที่ประชุมลงมติพิจารณาอนุมัติค่าตอบแทนและแต่งตั้งผู้สอบบัญชีดังรายนามข้างต้นเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัท ประจำปี 2563 โดยวาระนี้ต้องผ่านการอนุมัติด้วยมติเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุม

มติ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีประจำปี 2563 จากบริษัท ดีลอยท์ ทู้ช โธมัทสุ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด ดังมีรายชื่อดังต่อไปนี้

1.	ดร. ศุภมิตร	เตชะมนตรีกุล	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 3356
2.	นายชวาลา	เทียนประเสริฐกิจ	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4301
3.	ดร. เกียรตินิยม	คุณติสุข	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขที่ 4800

และกำหนดค่าสอบบัญชีของบริษัทประจำปี 2563 เป็นจำนวนในวงเงินไม่เกิน 1,860,000 บาท ด้วยเสียงข้างมากของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

เห็นด้วย	568,506,013	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 100
ไม่เห็นด้วย	0	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 0.00
งดออกเสียง	5,500	เสียง	-
บัตรเสีย	0	เสียง	-

วาระที่ 6 พิจารณาอนุมัติเลือกตั้งกรรมการแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระประจำปี 2563

ก่อนเริ่มการพิจารณาในวาระนี้ นายวินิจ ศิลามงคล นายธีรนันท์ ศรีหงส์ และนายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ ซึ่งเป็นกรรมการผู้มีส่วนได้เสีย ได้แจ้งความประสงค์ขอตัวออกจากห้องประชุมและไม่มีส่วนร่วมใดๆ ในการพิจารณาและลงมติของที่ประชุมในวาระนี้

ประธาน เรียนเชิญให้ นางภัทรียา เบญจพลชัย ในฐานะประธานคณะกรรมการบรรษัทภิบาลและสรรหาของบริษัทเป็นผู้ชี้แจงข้อมูลในเรื่องนี้ เพื่อประกอบการพิจารณาต่อที่ประชุม

นางภัทรียา ชี้แจงว่า ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และข้อบังคับบริษัท กำหนดให้ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง กรรมการต้องพ้นจากตำแหน่งเป็นจำนวน 1 ใน 3 ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้ที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 ทั้งนี้ กรรมการที่ออกตามวาระนี้อาจได้รับเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการอีกก็ได้

ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 ครั้งนี้ กรรมการที่ต้องพ้นจากตำแหน่งตามวาระจำนวน 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด มี 3 ท่าน ดังนี้

1. นายวินิจ	ศิลามงคล	กรรมการอิสระ
2. นายธีรนันท์	ศรีหงส์	กรรมการอิสระ
3. นายอนันต์	แก้วร่วมวงศ์	กรรมการ

โดยบริษัทได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อเข้ารับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการระหว่างวันที่ 25 กันยายน 2562 - 31 ธันวาคม 2562 โดยเผยแพร่หลักเกณฑ์และวิธีการเสนอรายชื่อผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัทแล้ว ปรากฏว่าไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดเสนอรายชื่อบุคคลเข้ารับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการ

นอกจากนี้ ขอแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์การสรรหา บุคคลที่มีความเหมาะสม เข้ามาเป็นกรรมการอิสระของบริษัท โดยบริษัทมีหลักเกณฑ์ในการสรรหา ดังนี้

1. ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน และไม่มีลักษณะที่แสดงถึงการขาดความเหมาะสมที่จะได้รับความไว้วางใจให้บริหารจัดการกิจการที่มีมหาชนเป็นผู้ถือหุ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

2. ต้องมีคุณสมบัติของกรรมการอิสระ ตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท
3. ต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ ตรงตามทักษะที่บริษัทต้องการ เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท และมีเวลาอย่างเพียงพอที่จะอุทิศความรู้ ความสามารถเพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้แก่บริษัท
4. ต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมและจริยธรรม
5. ต้องสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเป็นอิสระ

นอกจากนี้ การปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระทั้งสามท่านเป็นไปอย่างครบถ้วน โดยทั้งสามท่านเข้าร่วมประชุมครบทุกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการประชุมคณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ

อีกทั้ง คณะกรรมการ ซึ่งไม่รวมกรรมการที่มีส่วนได้เสีย ได้พิจารณาโดยคำนึงถึงสัดส่วน ความหลากหลาย และองค์ประกอบของคณะกรรมการที่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ ซึ่งพิจารณาจากทักษะ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในด้านต่างๆ ความชำนาญเฉพาะด้านของกรรมการที่บริษัทต้องการและสอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท รวมถึงต้องเป็นผู้ที่พร้อมในการอุทิศเวลาในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการอย่างเต็มที่ และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายและหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทจดทะเบียน จึงเห็นควรเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามกำหนดวาระจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณวินิจ ศิลามงคล คุณธีรนันท์ ศรีหงส์ และคุณอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ กลับเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการของบริษัทอีกวาระหนึ่ง

โดยรายละเอียดเกี่ยวกับอายุ สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัท วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และประวัติการเข้าร่วมประชุมของแต่ล่ะท่าน เป็นไปตามรายละเอียดเอกสารแนบ 3 ในหนังสือเชิญประชุม

ประธาน ได้สอบถามว่ามีผู้ถือหุ้นท่านใดจะสอบถามหรือมีความเห็นในเรื่องนี้หรือไม่ อย่างไร โดยขอให้เขียนคำถามลงในกระดาษที่บริษัทจัดไว้ให้ และยกมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ไปรับ

<u>คำถามและความเห็นจากผู้ถือหุ้น</u>

1. *นายธรรมนูญ จุลมณีโชติ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* สอบถามว่า การแต่งตั้งกรรมการที่หมดวาระแล้วกลับเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่อีก บริษัทได้ดำเนินการตามคู่มือ กรรมการบริษัทจดทะเบียน ข้อ 3.2.1 ของ ก.ล.ต. หรือไม่ อย่างไร

นางภัทรียา ชี้แจงว่า บริษัทได้พิจารณาดำเนินการตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยครบถ้วนทุกประการ รวมถึงได้มีการประกาศให้ผู้ถือหุ้นเสนอรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการผ่านทางเว็บไซต์ของบริษัท อีกทั้งการคัดเลือกกรรมการ ได้พิจารณาจากทักษะ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในด้านต่างๆ ความชำนาญเฉพาะด้านของกรรมการ (Skill Matrix) ที่บริษัทต้องการและสอดคล้องกับกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท

2. *นาย BASANT KUMAR DUGAR (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* เสนอแนะว่าบริษัทควรพิจารณาให้ นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ และ นายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ เข้ารับการอบรมในหลักสูตรของ International Institute for Management Development (IMD) ณ เมืองโลซาน ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการทำหน้าที่กรรมการ ในสภาวะการแข่งขันทางธุรกิจที่มากขึ้น

นายประเสริฐ ขอบคุณและรับทราบข้อเสนอ และกล่าวว่าข้อเสนอดังกล่าวเป็นเรื่องที่ดี อย่างไรก็ตาม การพิจารณาส่งกรรมการเข้ารับการอบรมต่างๆ นั้น บริษัทจะพิจารณาตามความเหมาะสม ทั้งในเรื่องของสถานการณ์ปัจจุบัน โอกาส และค่าใช้จ่าย ต่อไป

3. *พันตำรวจเอกเสริมเกียรติ บำรุงพฤกษ์ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* สอบถามถึงกรณีที่ตนได้เคยเสนอชื่อบุคคลพร้อมประวัติ เพื่อเข้ารับคัดเลือกเป็นกรรมการ ได้แก่ นายธรรมนูญ จุลมณีโชติ ไว้แล้วในที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นปี 2562 เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2562 เหตุใดบริษัทจึงไม่มีการดำเนินการใดๆ ในเรื่องดังกล่าว

นางภัทรียา ชี้แจงว่า บริษัทมีหลักเกณฑ์การให้สิทธิผู้ถือหุ้นรายย่อยในการเสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัทในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีเกี่ยวกับการดูแลสิทธิของผู้ถือหุ้น โดยสำหรับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 บริษัทได้เปิดให้เสนอชื่อล่วงหน้าได้ ตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน 2562 ถึง 31 ธันวาคม 2562 เพื่อจะได้นำเข้าสู่กระบวนการพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดต่อไป

นอกจากนี้ ผู้แทนบริษัทที่ปรึกษากฎหมายภายนอกจากบริษัท ฮันตัน แอนดรูส์ เคิร์ท (ไทยเลนด์) ยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อที่ประชุมว่า กฎหมายได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอวาระและบุคคลเพื่อคัดเลือกเป็นกรรมการบริษัทในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นได้ โดยตามข้อกำหนดมาตรา 89/28 ของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ได้กำหนดให้ต้องมีการเสนอล่วงหน้าก่อน

การประชุมตามระยะเวลาที่กำหนด รวมถึงการเสนอแต่งตั้งบุคคลเป็นกรรมการ ผู้ถือหุ้นจะต้องมีหุ้นนับรวมกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 1 ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท

เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดสอบถามหรือมีความเห็นเพิ่มเติม นางภัทรียา จึงขอให้ที่ประชุมลงมติเป็นรายบุคคล โดยแต่ละท่านต้องได้รับมติอนุมัติด้วยเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและออกเสียงลงคะแนน

มติ ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติอนุมัติการแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระประจำปี 2563 ตามรายละเอียด ดังนี้

1. **นายวินิจ ศิลามงคล**

ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติด้วยเสียงข้างมากของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

เห็นด้วย	568,478,363	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 100
ไม่เห็นด้วย	0	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 0.00
งดออกเสียง	33,150	เสียง	-
บัตรเสีย	0	เสียง	-

2. **นายธีรนันท์ ศรีหงส์**

ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติด้วยเสียงข้างมากของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

เห็นด้วย	568,472,863	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 100
ไม่เห็นด้วย	0	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 0.00
งดออกเสียง	38,650	เสียง	-
บัตรเสีย	0	เสียง	-

3. **นายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์**

ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติด้วยเสียงข้างมากของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมและออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

เห็นด้วย	568,472,863	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 100
ไม่เห็นด้วย	0	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 0.00
งดออกเสียง	38,650	เสียง	-
บัตรเสีย	0	เสียง	-

ทั้งนี้ ภายหลังทการลงมติเรียบร้อยแล้ว กรรมการผู้มีส่วนได้เสียในวาระข้างต้น ได้แก่ นายวินิจ ศิลามงคล นายธีรนันท์ ศรีหงส์ และนายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ ได้กลับเข้ามาในที่ประชุม และประธานได้ขอให้กรรมการที่ได้รับคัดเลือกให้กลับเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ ทั้ง 3 ท่าน ได้แสดงวิสัยทัศน์ ดังนี้

นายวินิจ ศิลามงคล ได้แสดงวิสัยทัศน์ว่า จากประสบการณ์การทำงานตามที่ปรากฏในเอกสารประกอบการประชุมในวาระนี้ ตนเป็นทั้งนักการบัญชี นักการเงิน และนักกฎหมาย อีกทั้งยังได้ทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของตลาดทุนมาเป็นระยะเวลายาวนาน และยังเคยดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัท KPMG ประมาณ 10 ปี โดยดำรงตำแหน่งสุดท้ายเป็นประธานเจ้าหน้าที่บริหารก่อนที่จะเกษียณอายุ ตนจึงเชื่อมั่นว่าจะสามารถใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มี มาช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทไทยคม ทั้งในด้านการเงิน การบัญชี การกำกับ การควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และประเด็นปัญหาทางข้อกฎหมายต่างๆ ที่บริษัทกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ ให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

นายธีรนันท์ ศรีหงส์ ได้แสดงวิสัยทัศน์ว่า ตนมีประสบการณ์ในการบริหารองค์กรขนาดใหญ่ รวมถึงการดูแลด้านการเปลี่ยนผ่านองค์กรโดยเฉพาะในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและรุนแรง ขณะที่บริษัทไทยคมมีพื้นฐานด้านวิศวกรรม การใช้เทคโนโลยีชั้นสูงที่แข็งแกร่งมาอย่างยาวนาน แต่ด้วยการพัฒนาเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบไปโดยสิ้นเชิง บริษัทไทยคมจึงจำเป็นต้องพิจารณาทบทวน และปรับแนวทางการดำเนินธุรกิจใหม่ว่าควรจะดำเนินไปในทิศทางใด เนื่องจากไม่อาจดำเนินธุรกิจดาวเทียมได้เพียงธุรกิจเดียวอีกต่อไป ตนจึงมุ่งมั่นที่จะใช้ความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์มาช่วยสนับสนุนการดำเนินธุรกิจใหม่ เทคโนโลยีใหม่ หรือการลงทุนในรูปแบบใหม่ เพื่อช่วยสร้างให้ไทยคมกลับมาเติบโตอย่างยั่งยืนต่อไป

นายอนันต์ แก้วร่วมวงศ์ ได้แสดงวิสัยทัศน์ว่า ตนมีประสบการณ์ในการทำงานกว่า 20 ปี ในแวดวงสื่อสารโทรคมนาคม รวมถึงอยู่ในยุคเริ่มต้นของการให้บริการอินเตอร์เน็ต จนทำให้ได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งนายกสมาคมอินเตอร์เน็ตหลายสมัย รวมถึงได้มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นในการร่างกฎหมาย พ.ร.บ. ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ และ พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ นอกจากนี้ ในส่วนของประสบการณ์ในระดับนานาชาติ ตนได้มีส่วนร่วมในการกำกับดูแลกิจการที่

ดำเนินการอยู่ในต่างประเทศ เช่น กิจการที่ให้บริการโทรศัพท์มือถือใน สปป.ลาว เป็นต้น รวมถึงมีความสัมพันธ์ที่ดีกับพันธมิตรทางธุรกิจในระดับนานาชาติด้วย ดังนั้น จากประสบการณ์ที่ตนได้อยู่ในยุคการเปลี่ยนผ่านทางเทคโนโลยีมาโดยตลอด จึงเชื่อมั่นว่าจะสามารถใช้ความรู้ ความสามารถ มาช่วยเปลี่ยนผ่านการดำเนินธุรกิจของไทยคมให้เปิดกว้างไปสู่การพัฒนาเทคโนโลยีและธุรกิจใหม่ๆ ให้มากยิ่งขึ้น

วาระที่ 7 พิจารณาอนุมัติกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ ประจำปี 2563

ประธาน เชิญ นายเอนก พนาอภิชน กรรมการกำหนดค่าตอบแทน ชี้แจงข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาต่อที่ประชุม

นายเอนก รายงานต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนได้พิจารณากำหนดค่าตอบแทนกรรมการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของบริษัทโดยรอบด้าน ทั้งจำนวนกรรมการ ผลประกอบการของบริษัท ขนาดธุรกิจ หน้าที่ความรับผิดชอบและผลการปฏิบัติงานของกรรมการแต่ละท่าน ซึ่งค่าตอบแทนดังกล่าวจะอยู่ในระดับที่เหมาะสมเทียบเคียงได้กับบริษัทชั้นนำในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน รวมทั้งเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพไว้กับบริษัท จึงเห็นควรเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาและเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติงบประมาณค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการชุดย่อยต่างๆ ของบริษัท ประจำปี 2563 ภายในวงเงินไม่เกิน 20,000,000 บาท (ยี่สิบล้านบาท) ซึ่งลดลงจากปีก่อน โดยมีนโยบายและอัตราการจ่ายค่าตอบแทนรายเดือน เบี้ยประชุมกรรมการ และค่าตอบแทนประจำปีรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นๆ เช่นเดียวกับปีก่อน ดังนี้

- ประธานกรรมการบริษัทจะได้รับค่าตอบแทนรายเดือน เดือนละ 250,000 บาท (สองแสนห้าหมื่นบาท) ค่าตอบแทนประจำปี และสิทธิประโยชน์อื่น ๆ (รถยนต์ประจำตำแหน่งพร้อมคนขับ) แต่จะไม่ได้รับเบี้ยประชุมในการประชุมคณะกรรมการบริษัทอีก ในกรณีที่ประธานกรรมการบริษัทไปดำรงตำแหน่งประธานกรรมการหรือกรรมการในคณะกรรมการชุดย่อยอื่น จะไม่ได้รับค่าตอบแทนรายเดือนและเบี้ยประชุมใดๆ
- กรรมการบริษัทจะได้รับค่าตอบแทนรายเดือน เดือนละ 50,000 บาท (ห้าหมื่นบาท) และค่าตอบแทนประจำปี รวมทั้งได้รับค่าเบี้ยประชุมในการประชุมคณะกรรมการ และคณะกรรมการชุดย่อยอื่น ๆ ครั้งละ 25,000 บาท (สองหมื่นห้าพันบาท)
- ประธานคณะกรรมการตรวจสอบและประธานคณะกรรมการบริหารจะได้รับค่าตอบแทนรายเดือนเพิ่มอีก เดือนละ 25,000 บาท (สองหมื่นห้าพันบาท)

- ประธานคณะกรรมการชุดย่อยอื่น ๆ จะได้รับค่าตอบแทนรายเดือนเพิ่มอีก เดือนละ 10,000 บาท (หนึ่งหมื่นบาท)
- กรรมการบริษัทที่เป็นผู้บริหารของบริษัทจะไม่ได้รับค่าตอบแทนในฐานะกรรมการ
- กรรมการบริษัทจะได้รับเบี้ยเลี้ยงในกรณีที่ต้องเดินทางไปปฏิบัติงานให้บริษัทตามอัตราที่บริษัทกำหนด
- กรรมการบริษัทจะได้รับค่าเบี้ยประกันชีวิตและค่าเบี้ยประกันสุขภาพประจำปี

โดยในปี 2562 ได้มีการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการให้แก่คณะกรรมการบริษัท รวมทั้งสิ้น 14,208,167 บาท (สิบสี่ล้านสองแสนแปดพันหนึ่งร้อยหกสิบเจ็ดบาทถ้วน) ซึ่งไม่เกินวงเงินงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้พิจารณากำหนดเงื่อนไข รายละเอียด และอัตราการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการ และกรรมการชุดย่อยตามความเหมาะสม รายละเอียดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ และคณะกรรมการชุดย่อยต่าง ๆ ปรากฏในรายงานประจำปี 2562 ของบริษัท ซึ่งได้จัดส่งให้ผู้ถือหุ้นพร้อมหนังสือเชิญประชุมในรูปแบบ QR Code ตามเอกสารแนบลำดับที่ 1

ประธานได้สอบถามว่ามีผู้ถือหุ้นท่านใดจะสอบถามหรือมีความเห็นในเรื่องนี้หรือไม่ โดยขอให้เขียนคำถามลงในกระดาษที่บริษัทจัดไว้ให้ และยกมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ไปรับ

<u>คำถามและความเห็นจากผู้ถือหุ้น</u>

1. *นายธรรมนูญ จุลมณีโชติ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* สอบถามถึงความเหมาะสมในเรื่องค่าตอบแทนของคณะกรรมการ ในสภาวะที่บริษัทยังประสบปัญหาการขาดทุน

   นายเอนก ชี้แจงว่า ในระยะเวลา 4-5 ปีที่ผ่านมา ในแต่ละปี ไทยคมได้พยายามลดงบประมาณค่าตอบแทนของคณะกรรมการมาเป็นลำดับ จาก 25 ล้านบาท ในปี 2559 จนปัจจุบันคงเหลือที่ 20 ล้านบาท อีกทั้งการจ่ายผลตอบแทนรายปี และจำนวนเงินที่ใช้จริงก็มีอัตราลดลงเช่นกัน จึงเห็นได้ว่าคณะกรรมการได้แสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่น เสียสละ และความร่วมมือที่จะช่วยกันผลักดันให้บริษัทยังคงสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ขณะเดียวกัน การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ ไม่อาจพิจารณาจากผลประกอบการของบริษัทเพียงอย่างเดียว หากแต่จำเป็นต้องพิจารณาถึงภารกิจ หน้าที่ และความรับผิดชอบของคณะกรรมการด้วย นอกจากนี้ จำนวนค่าตอบแทนที่เสนอได้มีการพิจารณาเทียบเคียงกับบริษัทจดทะเบียนและในอุตสาหกรรมใกล้เคียง ซึ่งมีความเหมาะสมแล้ว

2. *นาย Basant Kumar Dugar (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* มีข้อซักถามดังนี้

   1) บริษัทควรจัดให้มีนโยบายผลตอบแทนระยะยาวกับคณะกรรมการอย่างเช่นบริษัทอื่นๆ ที่มีการจัดทำแล้ว

   2) บริษัทควรพิจารณาการจ่ายค่าตอบแทนให้กับคณะกรรมการ ที่อิงกับอัตราการเติบโตของกำไร

   นายเอนก ตอบข้อซักถาม ดังนี้

   1) บริษัทได้มีการดูแลและจัดให้มีนโยบายค่าตอบแทนที่เหมาะสมให้กับคณะกรรมการแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของทั้งกลุ่มบริษัท

   2) สำหรับในเรื่องการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการตามอัตราดังกล่าวนั้น บริษัทขอรับไปพิจารณาในที่ประชุมของคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนต่อไป

3. *พันตำรวจเอกเสริมเกียรติ บำรุงพฤกษ์ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* ตั้งข้อสังเกต ในส่วนของรายละเอียดนโยบายค่าตอบแทนของบริษัท ซึ่งเห็นว่าควรพิจารณาให้สอดคล้องกับข้อบังคับของบริษัท โดยประธานรับทราบข้อเสนอแนะและความเห็น

4. *นายธรรมนูญ จุลมณีโชติ และ พันตำรวจเอกเสริมเกียรติ บำรุงพฤกษ์ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* แสดงความเห็นว่า ควรมีการปรับลดค่าตอบแทนของคณะกรรมการลงอีก เนื่องจากเห็นว่ามีค่าใช้จ่ายบางรายการที่ยังสามารถปรับลดได้

   เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดสอบถามหรือมีความเห็นเพิ่มเติมแล้ว ประธานจึงขอให้ที่ประชุมลงมติ

มติ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติกำหนดค่าตอบแทนกรรมการประจำปี 2563 ภายในวงเงิน 20,000,000 บาท ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

เห็นด้วย	568,478,762	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 99.9942
ไม่เห็นด้วย	14,201	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 0.0024
งดออกเสียง	18,550	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 0.0032
บัตรเสีย	0	เสียง	-

วาระที่ 8 พิจารณาอนุมัติการแก้ไขข้อบังคับบริษัท ข้อ 28 และ ข้อ 31

ประธาน เชิญ นายสลิล หัวหน้าส่วนงานกฎหมาย เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด เพื่อประกอบการพิจารณาต่อที่ประชุม

นายสลิล รายงานต่อที่ประชุมว่า เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2563 คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นชอบการแก้ไขข้อบังคับบริษัท ข้อ 28 และข้อ 31 โดยให้นำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติ โดยเสนอแก้ไข ดังนี้

ข้อ 28 แก้ไข เป็น "การประชุมคณะกรรมการตามปกติให้จัดขึ้นอย่างน้อย 3 เดือนต่อครั้ง ณ สถานที่ตามที่ประธานกรรมการ หรือ คณะกรรมการกำหนดให้ประธานกรรมการเป็นผู้เรียกประชุม หรือในกรณีจำเป็นกรรมการตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป อาจร้องขอให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการก็ได้ ในกรณีนี้ให้ประธานกรรมการกำหนดวันประชุมภายใน 14 วัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอ

การประชุมคณะกรรมการของบริษัทอาจทำด้วยวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมาย ประกาศ หรือ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง กำหนดไว้ ทั้งนี้ องค์ประชุมและการลงมติในการประชุมคณะกรรมการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปข้อบังคับบริษัท ทั้งนี้ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมาย ประกาศ หรือ ระเบียบที่เกี่ยวข้องวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาปรับใช้กับข้อบังคับของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ ได้"

ข้อ 31 แก้ไข เป็น ในการเรียกประชุมผู้ถือหุ้น ให้คณะกรรมการจัดทำเป็นหนังสือนัดประชุมระบุสถานที่ วัน เวลา ระเบียบวาระการประชุม และเรื่องที่จะเสนอต่อที่ประชุมพร้อมด้วยรายละเอียดตามสมควร โดยระบุให้ชัดเจนว่าเป็นเรื่องที่จะเสนอเพื่อทราบ เพื่ออนุมัติ หรือเพื่อพิจารณาแล้วแต่กรณี รวมทั้งความเห็นของคณะกรรมการในเรื่องดังกล่าว และจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นและนายทะเบียนทราบไม่น้อยกว่า 7 วันก่อนวันประชุม และโฆษณาคำบอกกล่าวนัดประชุมในหนังสือพิมพ์ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 วันโดยต้องดำเนินการก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่า 3 วัน

การประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทอาจทำด้วยวิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กฎหมายกำหนด และกระทำผ่านระบบควบคุมการประชุมที่มีกระบวนการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศตามประกาศหรือหลักเกณฑ์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือที่กฎหมายกำหนดไว้ ในกรณีที่เป็นการมอบฉันทะให้เข้าประชุมผู้ถือหุ้นด้วยวิธีผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่บริษัทกำหนด และเป็นไปตาม ประกาศ กฎ ระเบียบ และ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง"

โดยวาระนี้ต้องผ่านมติอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

ประธาน ได้สอบถามว่ามีผู้ถือหุ้นท่านใดจะสอบถามหรือมีความเห็นในเรื่องนี้หรือไม่ โดยขอให้เขียนคำถามลงในกระดาษที่บริษัทจัดไว้ให้ และยกมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ไปรับ

เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดสอบถามหรือมีความเห็น ประธานจึงขอให้ที่ประชุมลงมติ

มติ โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติการแก้ไขข้อบังคับบริษัท ข้อ 28 และ ข้อ 31 ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

เห็นด้วย	568,492,263	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 99.9966
ไม่เห็นด้วย	0	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 0.0000
งดออกเสียง	19,250	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 0.0033
บัตรเสีย	0	เสียง	-

วาระที่ 9 อนุมัติข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว

ประธาน เรียนเชิญ นายสลิล หัวหน้าส่วนงานกฎหมาย เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด เพื่อประกอบการพิจารณาต่อที่ประชุม

นายสลิล รายงานต่อที่ประชุมว่า เพื่อเป็นการปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว พ.ศ. 2555 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 24 กรกฎาคม 2555 บริษัทจึงได้กำหนดข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว (ข้อห้ามฯ) รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ 4 บัญชีท้ายประกาศคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และสำเนาประกาศ บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) ซึ่งได้จัดส่งให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกท่านพร้อมกับหนังสือเชิญประชุมฉบับนี้ โดยข้อห้ามฯ ดังกล่าวได้นำเสนอและได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นในการประชุมสามัญประจำปีผู้ถือหุ้นประจำปี 2556 และได้ยื่นข้อห้ามฯ ดังกล่าวต่อ คณะกรรมการ กสทช. ไปแล้วเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2556

ตามประกาศ กสทช. ฉบับดังกล่าวกำหนดให้บริษัทเสนอข้อห้ามฯ ต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อขออนุมัติข้อกำหนดหรือทบทวนเป็นประจำทุกปี โดยในปีนี้บริษัทจะยังคงปฏิบัติตามข้อห้ามฯ ดังกล่าวและไม่มีการเปลี่ยนแปลงข้อความในข้อห้ามฯ ดังกล่าวแต่อย่างใดโดยยึดถือตามข้อความเดิมทุกประการ

โดยวาระนี้ต้องผ่านมติอนุมัติด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและออกเสียงลงคะแนน

ประธาน ได้สอบถามว่ามีผู้ถือหุ้นท่านใดจะสอบถามหรือมีความเห็นในเรื่องนี้หรือไม่ โดยขอให้เขียนคำถามลงในกระดาษที่บริษัทจัดไว้ให้ และยกมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ไปรับ

เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดสอบถามหรือมีความเห็น ประธานจึงขอให้ที่ประชุมลงมติ

มติ โดยที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติข้อห้ามการกระทำที่มีลักษณะเป็นการครอบงำกิจการโดยคนต่างด้าว ด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียง ดังนี้

เห็นด้วย	568,506,013	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 100
ไม่เห็นด้วย	0	เสียง	คิดเป็นร้อยละ 0.00
งดออกเสียง	5,500	เสียง	-
บัตรเสีย	0	เสียง	-

วาระที่ 10 เรื่องอื่น ๆ

เนื่องจาก ไม่มีเรื่องอื่นใดที่จะเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา หรือรับทราบแล้ว ประธาน จึงได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสอบถาม หรือแสดงความเห็นเพิ่มเติม โดยขอให้เขียนคำถามลงในกระดาษที่บริษัทจัดไว้ให้ และยกมือเพื่อให้เจ้าหน้าที่ไปรับ ดังนี้

1. *นาย Basant Kumar Dugar (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* มีข้อซักถามดังนี้
   1) บริษัทสามารถดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนสถานะหุ้นของไทยคมจากหุ้นที่มีมูลค่าทางการตลาดน้อย (Small Market CAP) ไปสู่หุ้นชั้นนำ (SET 50) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้หรือไม่
   2) บริษัทควรจัดให้มีกิจกรรม Roadshow มากขึ้น เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานที่เป็นจุดแข็งของบริษัท เช่น การได้รับการจัดอันดับ CG 5 ดาว จาก IOD การมีสัดส่วนของสภาพคล่องที่สูง และการมีมูลค่าตามบัญชีต่อหุ้นที่สูง เป็นต้น

นายอนันต์ ชี้แจงว่า

1) บริษัทมีความพยายามที่จะดำเนินการให้ผลการดำเนินงานของบริษัท ปรับจากบริษัทที่มีรายได้ลดลงไปสู่บริษัทที่มีรายได้เติบโตและมีกำไรที่ยั่งยืน ซึ่งเมื่อนั้น ราคาหุ้นของบริษัทก็มีโอกาสปรับตัวเติบโตสอดคล้องกันได้
2) นายอนันต์ กล่าวขอบคุณสำหรับคำแนะนำ และจะได้นำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

2. *นายอนุพจน์ พนาพรศิริกุล (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* มีประเด็นคำถามดังนี้
   1) ในอนาคตบริษัทจะมุ่งเน้นไปในธุรกิจใด จะเปลี่ยนจากการดำเนินธุรกิจด้านการสื่อสารไปยังธุรกิจอื่นหรือไม่
   2) บริษัทจะมีแนวทางในการนำทรัพยากรของบริษัทไปใช้ให้คุ้มค่าได้อย่างไรในขณะที่ธุรกิจดาวเทียมมีแนวโน้มขาลง
   3) บริษัทจะต้องมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นหรือไม่ หากดาวเทียมหมดอายุสัมปทานในปีหน้าและจะต้องนำดาวเทียมออกจากวงโคจรและอุปกรณ์ต่างๆ จะทำอย่างไร

นายอนันต์ ชี้แจงว่า

1) ตามที่มีการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และการพัฒนาเทคโนโลยียุคใหม่จะเป็นการผสมผสานเทคโนโลยีโทรคมนาคมกับข้อมูล ดังนั้นการพัฒนาในด้านของ Smart Data หรือ Big Data จะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะรองรับเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
2) ทรัพยากรบุคคลของบริษัทส่วนใหญ่มีพื้นฐานด้านวิศวกรรม ดังนั้นการจัดตั้งบริษัทร่วมทุน จำนวน 2 บริษัทที่กล่าวข้างต้น รวมถึงการดำเนินโครงการร่วมกับพันธมิตรทางธุรกิจ จะช่วยให้บริษัทสามารถใช้ทรัพยากรด้านบุคลากรที่มีอยู่ไปดำเนินการในธุรกิจที่ขยายไปได้ต่อไป
3) สำหรับดาวเทียมไทยคม 4 และ ไทยคม 6 และสถานีภาคพื้นที่จังหวัดนนทบุรี จะต้องนำส่งคืนให้หน่วยงานภาครัฐตามสัญญาสัมปทาน ส่วนดาวเทียมไทยคม 7 และ ไทยคม 8 รวมถึงสถานีภาคพื้นที่ อ. ลาดหลุดแก้ว จ.ปทุมธานี นั้น บริษัทจะยังคงดำเนินการต่อไป ในด้านค่าใช้จ่ายมีแนวโน้มลดลง

3. *นายวชิระ ทยานาราพร (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* สอบถามว่า การที่ไทยคมปลดระวางดาวเทียมไทยคม 5 ต้องมีการจ่ายเงินชดเชยให้รัฐหรือหน่วยงานที่ให้สัมปทานหรือไม่

นายอนันต์ ชี้แจงว่า เนื่องจากการปลดระวางดาวเทียมไทยคม 5 เป็นการปลดระวางอันเนื่องมาจากปัญหาทางเทคนิคที่ไม่สามารถควบคุมและแก้ไขได้ จึงไม่ต้องจ่ายค่าชดเชยให้กับหน่วยงานภาครัฐ

4. *พันตำรวจเอกเสริมเกียรติ บำรุงพฤกษ์ (ผู้ถือหุ้นรายย่อย-มาด้วยตนเอง)* แสดงความความเห็นว่า บริษัทควรพิจารณาจัดตั้งทีมที่ปรึกษาเฉพาะกิจ เพื่อช่วยระดมความคิดแก้ไขปัญหาและสนับสนุนการดำเนินงานของบริษัทให้ดีขึ้น

ประธาน กล่าวขอบคุณทุกคำถาม ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของผู้ถือหุ้น ซึ่งบริษัทจะรับไปพิจารณา เรื่องใดเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อบริษัทก็จะดำเนินการต่อไป

เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นสอบถาม หรือให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอีก ประกอบกับไม่มีวาระอื่นๆ เพิ่มเติม

ประธาน กล่าวขอบคุณผู้ถือหุ้นที่ได้สละเวลามาเข้าร่วมประชุมในวันนี้ และกล่าวปิดประชุมเวลา 12.30 นาฬิกา

(นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์)
ประธานที่ประชุม

(นางสาวยุพาพรรณ ปานเคลือบทอง)
เลขานุการที่ประชุม และผู้บันทึกประชุม